

K návrhu na změnu zákona o myslivosti
(k vypořádání připomínek Českého svazu ochránců přírody ze strany Ministerstva zemědělství)

K zákazu vstupu do obor (§ 9):

1. Navrhovaná zákonná úprava zavádí nové, významné omezení ústavního práva každého na svobodu pohybu podle čl. 14 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále též jen „*Listina*“), a to ve vztahu k ústavně zaručenému vlastnickému právu k pozemkům obor (čl. 11 Listiny).
2. Navržená zákonná úprava je především ústavně problematická, a to přinejmenším ze dvou důvodů.
3. Za prvé: Podle čl. 14 odst. 3 Listiny lze svobodu pohybu omezit jen tehdy, jestliže „*je to nevyhnutelné pro ... ochranu práv a svobod druhých*“. Navržená úprava zavádí nové a výrazné omezení svobody pohybu veřejnosti na území obor, a tím i omezení práva na volný průchod krajinou podle § 63 zákona o ochraně přírody a krajiny a práva na obecné užívání lesa podle § 19 lesního zákona, ačkoli to není nevyhnutelné. Důvodová zpráva i vypořádání připomínek sice nějaké důvody uvádí, ale ty rozhodně nejsou „*nevyhnutelné*“. Po dlouhá desetiletí (od roku 1992, ale v zásadě i před rokem 1989) nikdy na území obor takto výrazné omezení svobody pohybu veřejnosti z důvodu ochrany vlastnického práva neplatilo a přitom vlastnický režim obor na jedné straně a právo veřejnosti na volný průchod krajinou a na obecné užívání lesů v zásadě poklidně fungovaly (s výjimkou několika málo excesivních případů, a to buď svévolných zákazů či zabránění vstupu ze strany vlastníků obor, anebo nezákonných opatření obecné povahy vydaných orgány státní správy myslivosti). Navržená zákonná úprava je tak nejen nepřiměřená, neboť tuto dlouhodobě zavedenou a všeobecně poklidně fungující rovnováhu ruší a na území obor v zásadě (s výjimkami stanovenými v předvídané vyhlášce) zcela nadřazuje vlastnické právo vlastníků obor nad svobodou pohybu veřejnosti. Ale navíc: zmíněným svévolným, resp. nezákonným praktikám, které nikdy nepředstavovaly nic více než excesy, ustupuje a legalizuje je.
4. Navržená zákonná úprava nepřiměřeně nadřazuje vlastnické právo vlastníků obor nad svobodou pohybu veřejnosti i tím, že oprávnění zakázat veřejnosti vstup do obor svěřuje vlastníkům (a to zcela a bez uvedení důvodu) jako zásadu, přičemž vyhláška Ministerstva zemědělství má (jako výjimkou) stanovit minimální období, kdy vlastník nesmí veřejnosti vstup do obory zakázat. Navržená zákonná úprava tak převrací dosavadní dlouhodobě zavedený vztah mezi svobodou pohybu veřejnosti v oborách (jako zásadou) a zákazem vstupu (jako výjimkou).
5. Následující argument Ministerstva zemědělství ve vypořádání připomínky ČSOP je nepravdivý a v právním státě nepřijatelný (až absurdní): „*Dosavadní systém, kdy byl vstup omezen opatřením vydaným státní správou myslivosti, příliš nefungoval, a to z toho důvodu, že tato rozhodnutí byla často napadána a končila u Ústavního soudu.*“ Rozhodně není pravda, že by opatření obecné povahy orgánů státní správy myslivosti podle § 9 odst. 3 zákona o myslivosti byla „*často napadána a končila u Ústavního soudu*“. Jednalo se o jednotky případů, přičemž u Ústavního soudu skončilo jen několik kauz. Ale hlavně: To, že občané, popř. obce nějaká opatření správních orgánů (úspěšně) napadají u soudů, neukazuje na nefunkčnost zákonné úpravy, ale na nezákonnost praxe

správních orgánů, tzn. na to, že správní orgány zákonnou úpravu vykládají a aplikují v rozporu se zákonem. A to je důvod ke kultivaci správní praxe, ale nikoli ke změně zákonné úpravy. Navržená zákonná úprava tak ve své podstatě znamená, že se dotčení občané (veřejnost) již nebudou moci domáhat zrušení nezákonných opatření státní správy, která jim omezila svobodu pohybu (resp. právo na volný průchod krajinou), neboť svobodu pohybu (resp. právo na volný průchod krajinou) jim omezí sama navržená zákonná úprava, když rozhodování o zákazu vstupu do obor napříště zcela svěří vlastníkům obor.

6. Následující argument Ministerstva zemědělství ve vypořádání připomínky ČSOP je mimoběžný: „*Hlavním problémem napadených rozhodnutí se ukázalo především to, že objektivně stanovit, co je z hlediska potřeb zvěře pro zpřístupnění obory účelné a co nikoli, je velmi obtížné a do značné míry závisí na tom, která osoba toto hodnotí.*“ Ministerstvo zde argumentuje hlediskem „*objektivita*“. Ale přitom navrhuje zákonnou úpravu, která oprávnění „*stanovit, co je z hlediska potřeb zvěře ... účelné a co nikoli*“ odebrává profesionálním správním úředníkům a nezávislým soudcům a svěřuje ji vlastníkům obor zcela podle jejich vůle. Ministerstvo tak použilo argument o obtížnosti objektivního posuzování k tomu, aby do budoucna toto posuzování svěřilo zcela subjektivní vůli vlastníků obor.
7. Argument Ministerstva zemědělství, který navrženou zákonnou úpravu obhájí jako logickou tím, že obory přirovnává k chovům hospodářských zvířat (farmových chovů), je nepřipadný, neboť srovnává případy, které nemají podobné podstatné znaky. Obora a farma jsou podstatně odlišné způsoby chovu zvěře, resp. zvířat. Argument, podle něhož „*bezmála polovina obor v ČR má výměru do 50 ha*“, je bezpředmětný. Rozdíl mezi oborou a farmových chovem nespočívá ve výměře, ale v režimu.
8. Za druhé: Podle čl. 14 odst. 3 Listiny může být svoboda pohybu „*omezena zákonem*“, a tedy nikoli podzákonným právním předpisem (např. vyhláškou) A podle čl. 4 odst. 2 Listiny mohou být „*meze základních práv a svobod ... upraveny pouze zákonem*“. Navržená zákonná úprava je s těmito ústavními normami v rozporu. Pokud zákon na jedné straně svěřuje oprávnění zakázat veřejnosti vstup do obor zcela vlastníkům obor a na druhé straně svěřuje oprávnění stanovit časové výjimky z případného paušálního celoročního zákazu jen vyhláše, pak „*meze*“ svobody pohybu nestanoví zákon, ale vyhláška.

K vymezení oplocení obor jako drobných staveb:

9. Možnost, aby vlastníci stavěli oplocení obor v režimu „*drobných staveb*“, a tedy bez povolení stavebního úřadu, zavádí zcela neodůvodněnou privilegizaci pro regulaci výstavby tohoto typu poměrně významných stavebních zásahů do krajiny, přírody, včetně územního systému ekologické stability, resp. lesa. Obory mají zpravidla desítky hektarů výměry. Tudíž jejich oplocení v řádu mnoha set metrů (popř. někdy až kilometrů) již z povahy věci (tzn. bez dalšího) nemůže být „*drobnou*“ stavbou. Mimoto: navržená zákonná úprava by znemožnila mimo jiné to, aby stavební úřady posuzovaly soulad oplocení s územním plánem atd.

V Praze dne 7.2.2024

JUDr. Petr Svoboda, Ph.D., advokát